

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
so sídlom v Trebišove, Jilemnického 3370/2, 075 01 Trebišov

056/6724885

FAX : 056/672 6474

E-mail: ruvztv@uvzsr.sk

IČO: 17335434

Vaša značka:
OE/6290 /20 16
RZ-19532/2016

Naša značka:
A/2016/01249/IE

Vybavuje:
RNDr., Mgr. L. Demesová

Trebišov:
10.10.2016

Regionálny úrad verejného zdravotníctva
so sídlom v Košiciach
Ipeľská č.1
042 20 Košice

VEC

Kontrola očkovania k 31.8.2016 v okrese Trebišov – komentár

1. OČKOVANIE PRAVIDELNÉ

Počet pediatrických obvodov v okrese Trebišov - v okrese Trebišov je 27 neštátnych ambulancií pre deti a dorast

a) Očkovanie proti diftérii, tetanu a pertussis, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám a poliomyelitíde (tab. č. 1a, 1b, 2, 3).

- Základné očkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis, VHB, hemofilovým invazívnym infekciám a poliomyelitíde v kontrolovanom ročníku 2014 je vykonané na 96,3%.
- Očkovanie tromi dávkami konjugovanej pneumokokovej vakcíny je vykonané na 96,3%.
- Prvé preočkovanie ročníka 2009 proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde je vykonané na 96,9%.
- Druhé preočkovanie ročníka 2002 proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde je vykonané na 95,5%.
- Zaočkovanosť pri základnom očkovaní v ročníku 2014 ako aj pri preočkovaní v ročníku 2009 oproti predchádzajúcemu roku **stúpla** (v ročníku 2014 vzostup o 0,7%, v ročníku 2009 vzostup o 0,6%), ale pri preočkovaní v ročníku 2002 zaznamenávame **pokles** (pokles o 1,0%). Vzostup zaočkovanosťi oproti predchádzajúcemu roku je v dôsledku dosiahnutia lepšej spolupráce so zákonnými zástupcami detí z marginalizovaných rómskych komunít v meste Trebišov a Sečovce.

b) Očkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde (tab. č. 4, 5).

- Očkovanie bolo kontrolované v ročníku 2014, ktoré je vykonané na 95,7%, v ročníku 2013 vykonané na 97,1% a v ročníku 2012 je očkovanie vykonané na 97,3%. Zaočkovanosť v kontrolovaných ročníkoch oproti predchádzajúcemu roku **stúpla**: ročník 2014 vzostup o 0,6%, v ročníku 2013 ostala zaočkovanosť na rovnakej úrovni a ročník 2012 vzostup o 0,6%.

- Preočkovanie ročníka 2004 je vykonané na 96,8%. Zaočkovanosť v tomto ročníku oproti predchádzajúcemu roku **stúpila** o 0,6%.

c) Očkovanie proti ostatným nákazám

- **Očkovanie proti vírusovej hepatitíde B** (tab. č. 6, 7, 8, 9a, 9b).
 - **Očkovanie žiakov zdravotníckych škôl a poslucháčov lekárskeho fakúlt** (tab. č. 6). V okrese Trebišov nie je zdravotnícka škola ani lekárska fakulta.
 - **Očkovanie novorodencov HBsAg pozitívnych matiek proti VHB k 31.8.2016** (tab. č.7). K 31.8.2016 bolo zaočkovaných 17 novorodencov HBsAg pozitívnych matiek ročníka 2016 a 23 novorodencov ročníka 2015. Očkovanie v oboch ročníkoch je vykonané na 100%. HBIG bol podaný 2 novorodencom narodeným do 31.8.2016, čo predstavuje 11,8% a 8 novorodencom narodeným v roku 2015, čo predstavuje 34,8%.
 - **Očkovanie pacientov hemodialyzačných oddelení** (tab. č. 8) - Od poslednej kontroly očkovania bolo do hemodialyzačného programu zaradených 64 pacientov, z toho 58 pacientov bolo očkovaných aspoň jednou dávkou, t.j. 90,6% zaočkovanosť. Z celkového počtu pacientov podliehajúcich očkovaniu bolo 6 pacientov neočkovaných pre prítomnosť protilátok. V príprave do dialyzačného programu bolo zaradených 5 pacientov, u nich očkovanie vykonané na 100%.
 - **Očkovanie kontaktov osôb infikovaných vírusom hepatitídy B** (tab. č. 9 a). V kontrolovanom období bolo zaočkovaných 17 osôb proti vírusovej hepatitíde typu B, z toho - 9 osôb tromi dávkami vakcíny, 6 osôb dvoma dávkami a 2 osoby jednou dávkou. V 29-tich prípadoch išlo o kontakt s chorým na VHB a v 49 prípadoch išlo o kontakty s nosičmi HbsAg. Očkovanie je spolu vykonané na 21,8%. V očkovaní sa naďalej pokračuje, niektoré kontakty, ktoré spadajú do kontrolovaného obdobia, sú ešte v štádiu vyšetrovania na protilátky proti vírusovej hepatitíde typu B. Ostatné kontakty sú opakovane predvolávané na zahájenie očkovania.
 - **Očkovanie ďalších osôb** (tab. č. 9b) - K 31.8.2016 v kontrolovanom období neboli očkované iné vybrané skupiny osôb vystavené zvýšenému riziku nákazy VHB.
- **Odporúčané očkovanie u detí do 15 rokov života** (tab. č. 10).
 - V niektorých odporúčaných očkovaníach u detí bol zaznamenaný mierny **vzostup** zaočkovanosti. Proti *sezónnej chrípke*, kde bolo zaočkovaných 516 detí (v r. 2015 – 497 detí), proti *vírusovej hepatitíde A* – 531 detí (v r. 2015 – 159), proti *rakovine krčka maternice* bolo zaočkovaných 29 dievčat (v r. 2015 – 28 dievčat) a proti *tuberkulóze* boli zaočkované 2 deti, kde v roku 2015 nebolo zaočkované žiadne dieťa.
 - V kontrolovanom období zaznamenávame **pokles** v očkovaní proti *kliešťovej encefalitíde*, kde bolo zaočkovaných 65 detí (v r. 2015 bolo zaočkovaných 71 detí), proti infekciám vyvolaným *S. pneumoniae* (pneumokokovou vakcínou polysacharidovou) bolo zaočkované iba 1 dieťa (v r. 2015 – 25 detí), proti *rotavírusovým infekciám* bolo zaočkovaných 238 (v r. 2015 - 277 detí), proti *meningokokovej meningitíde* - 6 (v r. 2015 – 7), proti *ovčím kiahňam* – 7 (v r. 2015 – 11 detí).

- **Očkovanie proti chrípke a pneumokokovým infekciám** (tab. č. 11).
 - Očkovanie proti *chrípke* bolo vykonané vakcínou VAXIGRIP a INFLUVAC. Celkovo bolo zaočkovaných 498 z 585 osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v Trebišove, Strede nad Bodrogom, Novosade, Sečovciach, Bačkove, Slovenskom Novom Meste, Michal'anoch, Vojčiciach, Kráľovskom Chlmcí a vo Veľkom Horeši.
 - Zaočkovanosť v zariadeniach sociálnych služieb proti *chrípke u detí* do 5 rokov je vykonaná na 43,8%. Deti vo veku 6 -14 rokov sú zaočkované na 100% a u detí do 19 rokov je zaočkovanosť vykonaná na 95,7%. Zaočkovanosť vo vekovej skupine 20 – 59 ročných vykonaná na 92,2% a vo vekovej skupine 60+ ročných je 82,9%.
 - Úroveň zaočkovanosti proti chrípke vo všetkých vekových skupinách spolu je 85,1%. Oproti minulému roku došlo k **poklesu** zaočkovanosti (v roku 2015 – 86,7%; pokles o 1,6%).
- Zaočkovanosť v zariadeniach sociálnych služieb proti *pneumokokovým infekciám* vo všetkých vekových skupinách je vykonaná na 36,1%. Celkovo došlo k **poklesu** očkovania proti pneumokokovým infekciám oproti roku 2015 o 3,2%.

1.1 Príčiny nízkej zaočkovanosti v rámci pravidelného očkovania v okrese Trebišov pod 95 %

- Na úrovni okresu Trebišov nebola zistená zaočkovanosť pod 95% ani v jednom z kontrolovaných ročníkov.

1.2 Príčiny nízkej zaočkovanosti a obvody so zaočkovanosťou nižšou ako 90%

- V okrese Trebišov je 27 neštátnych ambulancií pre deti a dorast. Zaočkovanosť nižšiu ako 90% malo 6 ambulancií (22,2%). Príčiny nízkej zaočkovanosti v niektorých ambulanciách sú:
 1. Migrácia rómskych detí s rodičmi do a zo zahraničia, bez odhlásenia pacienta z evidencie.
 2. Nezodpovedný prístup rómskych rodičov k očkovaniu, ktorí navštevujú ambulanciu lekára len v prípade zdravotných ťažkostí dieťaťa, kedy sa dieťa nedá očkovať, alebo niektorí lekára nenavštevujú vôbec.
 3. Pediatri nedostatočne využívajú možnosť vykonávať očkovanie mimo zdravotnej ambulancie v priestoroch vyhovujúcich na výkon očkovania, ktoré sú pre pacientov ľahšie dostupné.
 4. Odmietanie očkovania - rodičia na základe niektorých informácií z internetu a z médií majú negatívny vzťah k očkovaniu a preto odmietajú očkovanie u svojich detí.
 5. Jednou z príčin nízkej zaočkovanosti je aj chýbanie očkovacej látky.
 6. V niektorých obvodoch je nízka zaočkovanosť podmienená tzv. „*chybou malých čísel*“ – nízkym počtom detí podliehajúcich očkovaniu v málopočetných obvodoch.

Zaočkovanosť nižšiu ako 90% majú nasledovné ambulancie:

Mesto Čierna nad Tisou

- Obvod MUDr. Anderovej: (veľký podiel rómskeho etnika, ktorí sa nedostávajú na očkovanie). Nižšie percento zaočkovanosti detí proti:

- DTP+VHB+HIB+IPV a pneumokokom v ročníku 2014, zaočkovanosť 78,9% (neočkovaných 8 z 38 detí).

Mesto Kráľovský Chlmec

- *Obvod MUDr. Kužmovej* – MMR v ročníku 2014, zaočkovanosť je 77% (neočkované sú 3 deti z 13 detí). Dôvod nezaočkovanosti: nedostavenie sa na očkovanie aj napriek viacerým výzvam a pobyt v zahraničí.

Mesto Sečovce

- *Obvod MUDr. Horňákovej* – MMR v ročníku 2013, zaočkovanosť je 86,8% (neočkovaných je 7 detí z 53 detí). Dôvod nezaočkovanosti: 6 detí – trvalé kontraindikácie, 1 dieťa – odmietnuté očkovanie.
- *Obvod MUDr. Rohaľovej:*
 - MMR v ročníku 2014, zaočkovanosť je 82,6% (neočkovaných je 8 detí zo 46)
 - MMR v ročníku 2013, zaočkovanosť je 85,4% (neočkovaných je 6 detí zo 41)
 - MMR v ročníku 2004, zaočkovanosť je 88,9% (neočkovaných je 4 detí z 36)

Dôvodom nízkej zaočkovanosti je veľký podiel rómskeho etnika, ktorí sa nedostávajú na očkovanie.
- *Obvod MUDr. Sokirovej:*
 - DTP - IPV v ročníku 2002, zaočkovanosť je 76,4% (neočkovaných je 17 detí zo 72)

Dôvod nízkej zaočkovanosti: chýbanie očkovacej látky.

Mesto Trebišov

- *Obvod MUDr. Poľackej:*
 - DTP+VHB+HIB+IPV a pneumokokom v ročníku 2014, zaočkovanosť 83,8% (neočkovaných 8 z 37 detí).

Dôvod nízkej zaočkovanosti: chýbanie očkovacej látky.

1.3. Nedostatky v evidencii, dokumentácii a výkone očkovania

- Nedostatky sa v evidencii a dokumentácii nezistili. Očkovanie je zaznamenávané v zdravotnej dokumentácii dieťaťa a prehľadne aj v záznamoch o očkovaní. Vakcíny z lekárne vo väčšine ambulancií prenášajú sestry a lekári v chladiacich boxoch, ktoré sú vybavené mrazenými vankúšmi a sú skladované v chladničkách pri predpísanej teplote. Chladničky vo všetkých ambulanciách sú vybavené teplomerami.

1.4. Príčiny neočkovania novorodencov HBsAg pozitívnych matiek

- Očkovanie novorodencov HBsAg pozitívnych matiek vakcínou proti VHB bolo vykonané na 100% v ročníku 2016. Očkovanie ročníka 2015 - vykonané na 100%.
- Na novorodeneckom oddelení NsP Trebišov a.s. a NsP n.o. Kráľovský Chlmec bolo podávanie HBIG u novorodencov HBsAg pozitívnych matiek v ročníku 2016 vykonané u 2 novorodencov t.j. 16,7% z počtu očkovaných a v ročníku 2015 u 8 novorodencov t.j. 34,8 % z počtu očkovaných.

1.5. Mimoriadne očkovanie

- V kontrolovanom období nebolo v okrese Trebišov nariadené mimoriadne očkovanie.

1.6. Očkovanie v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov v Sečovciach

- V Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce bolo v priebehu kontrolovaného obdobia umiestnených 140 detí na prechodné obdobie. V období umiestnenia v predmetnom zariadení očkovací status týchto detí neznámy, očkovanie proti poliomyelitíde, morbilám ani proti iným infekciám v čase od 01.09.2015 – 31.08.2016 nebolo vykonané. Zaistené osoby sú zvyčajne bez akejkoľvek zdravotnej dokumentácie a sú ďalej odosielané do iných útvarov policajného zaistenia pre cudzincov.

1.7. Uplatňovanie kontraindikácií u povinného pravidelného očkovania

Kraj: Košický kraj

Tab. 1 Prehľad počtu zdravotných kontraindikácií očkovania

Okres	Počet zdravotných kontraindikácií zistených od 1.9.2015 do 31.8.2016		
	Trvalé	Dočasné	Spolu
Trebišov	26	4	30

Základné očkovanie r. 2014 DTP, VHB, HIB, IPV + PCV

Trvalé	Počet	Dočasné	Počet
Ročník narodenia 2014			
Vrodené chyby mozgu	2	Astma	1
Spolu	2	Spolu	1

Základné očkovanie r. 2014 MMR

Trvalé	Počet	Dočasné	Počet
Vrodené chyby mozgu	2		0
Epilepsia	1		
Spolu	3	Spolu	0

Základné očkovanie r. 2013 MMR

Trvalé	Počet	Dočasné	Počet
Epilepsia	1		0
DMO	3		0
Spolu	4	Spolu	0

Základné očkovanie r. 2012 MMR

Trvalé	Počet	Dočasné	Počet
DMO	6	Imunitná nedostatočnosť	1
Vrodené chyby čreva	1		
Spolu	7	Spolu	1

Preočkovanie DTP + IPV v 6.roku života 2009

Trvalé	Počet	Dočasné	Počet
Zhubný nádor peritonea	1	DMO	1
VCC	3		
Epilepsia	1		
Spolu	5	Spolu	1

Preočkovanie r. 2004 MMR

Trvalé	Počet	Dočasné	Počet
Epilepsia	1	Leukémia	1
Poruchy metabolizmu	1		
Spolu	2	Spolu	1

Preočkovanie DTP + IPV v 13. roku života 2002

Trvalé	Počet	Dočasné	Počet
Alergia	1		
DMO	1		
Nezhubný nádor vnútrohrudníkových orgánov	1		
Spolu	3	Spolu	0

Pri KI sa lekári opierajú o vyjadrenia špecialistov, aby sa predišlo falošným KI.

Tab. 2 Iné dôvody neočkovania

Trebišov	Počet detí s iným dôvodom neočkovania v kontrolovaných ročníkoch narodenia zistených od 1.9.2015 do 31.8.2016				Spolu
	Odmietnuté očkovanie *	Pobyt v zahraničí**	Nedostavenie sa na očkovanie	Iné	
Spolu	47	89	85	55 -chýbanie očkovacej látky	276

*sumár počtov odmietnutých očkovaní, nie počet detí

** počet detí, ktoré sú započítané do počtu detí podliehajúcich očkovaniu v kontrolovanom období

1.8. Doočkovanie detí s dočasnými kontraindikáciami k 31.8. 2016

Kraj: Košický kraj

Tab. 3

Trebišov	Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2014 do 31.8.2015		
	Celkový počet	z toho počet doočkovaných detí k 31.8.2015	
		abs.	%
	4	0	0

Doočkovanie detí s dočasnými kontraindikáciami nebolo vykonané.

1.9. Komplikácie a nežiaduce reakcie po očkovaní

- Pri kontrole očkovania vykonanej v septembri 2016 boli hlásené 2 nežiaduce reakcie po očkovaní.
 1. V prvom prípade išlo o 81 ročnú ženu, u ktorej bola aplikovaná očkovacia látka PNEUMO 23. Miesto aplikácie: deltoidný sval ľavého ramena. Klinické príznaky boli lokálneho charakteru: bolestivosť, opuch, infiltrát.
 2. V druhom prípade hlásenia išlo o 2 ročného chlapca, u ktorého bola aplikovaná vakcína M-M-RVAXPRO. Miesto aplikácie: ľavé stehno, aplikácia subcutánne. Dátum očkovania 11.11.2015, čas neznámy, dátum objavenia sa možného nežiaduceho účinku: 12.11.2015 o 13,30 hod.. Príznaky sa prejavili po 24 hodinách od očkovania, príznaky boli celkového charakteru: strata vedomia a meningeálne príznaky, paréza faciális, hemiparéza l.sin.. Dieťa hospitalizované na detskom oddelení NsP Trebišov a.s., následne preložený do DFN Košice na neurologické oddelenie. Prepúšťacia správa a odborné stanovisko riaditeľky Detskej fakultnej nemocnice Košice: *„Príčinná súvislosť s MMR vakcínou (ako je popísané v práve) je vzhľadom na časový interval prvých príznakov a aplikácie vakcíny, ako aj na charakter a pôvod klinických ťažkostí (vrátane MRI nálezu) vysoko nepravdepodobná a ž vylúčená“*.

1.10. Prerokovanie výsledkov kontroly očkovania

- Výsledky kontroly boli konzultované so všetkými pediatrami, ktorí dosiahli nižšie percento očkovania a komunikovaná bola aj forma riešenia súčasného stavu prostredníctvom individuálnych očkovacích schém a opakovaného predvolania na očkovanie.
- V priebehu kontrolovaného obdobia bola z iniciatívy RÚVZ so sídlom v Trebišove zlepšená a posilnená spolupráca s terénnymi sociálnymi pracovníkmi Mesta Trebišov a Mesta Sečovce ako aj s asistentmi osvetly zdravia (Platforma na podporu zdravia znevýhodnených komunit – Trebišov, Sečovce, Bačkov, Zemplínska Teplica), ktorí pôsobia v najväčších rómskych komunitách v rámci okresu. Následne došlo k zvýšeniu zaočkovanosti v najproblematickejších pediatrických obvodoch, čo sa následne prejavilo na zastavení poklesu až zvýšení zaočkovanosti na úrovni celého okresu.
- RÚVZ so sídlom v Trebišove v kontrolovanom období vydalo spolu 85 individuálnych očkovacích schém (v roku 2015 - 48, v roku 2016 – 37).

1.11. Návrh na odstránenie nedostatkov

1. Ďalej prebieha úzka komunikácia RÚVZ so sídlom v Trebišove so spádovými pediatrickými ambulanciami a ako aj zástupcami obcí v okrese za účelom koordinácie spolupráce medzi ambulanciami a poverenými osobami na obecných úradoch zodpovedajúcich za činnosť rómskych asistentov.
2. Prebieha úzka komunikácia s pediatrickými ambulanciami o potrebe doočkovania nezaočkovaných detí ako aj o možnosti vyžiadania schválenia individuálnej očkovacej schémy pre dieťa v prípade časového omeškania výkonu očkovania podľa platného očkovacieho kalendára povinného pravidelného očkovania pre príslušný rok.

2. ODMIETANIE OČKOVANIA

Kraj: Košický kraj

Tab. 4 Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1.9.2015 do 31.8.2016 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Trebišov	Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1.9.2015 do 31.8.2016 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období					
	základné očkovanie			preočkovanie		
	DTP VHB HIB POLIO	Pneumokokové invazívne ochorenia	Osýpky mumps ružienka	DTP-POLIO v 6.roku života	Osýpky mumps ružienka v 11. roku života	DTP- POLIO v 13. roku života
	1	1	1	4	2	4

V priebehu sledovaného obdobia boli zistené odmietnutia očkovania u 11 detí.

Tab. 5 Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania v období od 1.9.2015 do 31.8.2016 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období

Trebišov	Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania od 1.9.2015 do 31.8.2016	Kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania k 31.8.2016
	7	25
Spolu	7	25

3. KONTROLA CHLADOVÉHO REŤAZCA V PEDIATRICKÝCH OBLASTIACH

Kraj: Košický kraj, okres Trebišov

Tab. 6

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov			
	Spolu	So samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín bez výparníka, vybavených chladničkovými teplomerami	z toho počet ambulancií	
			s písomnou evidenciou teploty v chladničke	
			iba v pracovných dňoch	nepretržite
27	27	13	27	0

4. NEDOSTATKY

- Z výsledkov kontroly očkovania k 31.8.2016 vyplýva, že neboli zistené závažné nedostatky v transporte a v skladovaní vakcín. Vakcíny vyberajú zdravotné sestry (lekári) z lekárni za dodržania chladového reťazca pri transporte. Vo výnimočných prípadoch, očkovacie látky na základe receptu vyberajú rodičia priamo z lekárne. Chladničky s vakcínami sú vybavené teplomeri. Zabezpečené je aj monitorovanie vnútornej teploty chladničky, vedie sa písomná evidencia teploty v chladničke.
- V sledovanom období neboli v plnom rozsahu dostupné tieto vakcíny: Infanrix Hexa, Boostrix Polio, Priorix, Engerix.

5. POROVNANIE VÝSLEDKOV KONTROLY OČKOVANIA S ROKOM 2015

1. V okrese Trebišov je 27 súkromných pediatrických ambulancií.
2. Na základe výsledkov kontroly očkovania k 31.8.2016 je možné konštatovať **zlepšenie** oproti roku 2015 a to:
 - Zaočkovanosť v kontrolovanom ročníku **2014** proti:
 - diftérii, tetanu, pertussis, VHB, hemofilovým infekciám, poliomyelitíde stúpla - z 95,6% na 96,3%;
 - pneumokokom stúpla - z 96,2% na 96,3%;
 - MMR stúpla oproti predchádzajúcemu roku - z 95,1% na 95,7%.
 - Zaočkovanosť v kontrolovanom ročníku **2013** proti MMR ostala na rovnakej úrovni – 97,1% a v ročníku **2012** zaznamenávame vzostup z 96,7% na 97,3%. V preočkovaní v ročníku **2004** – mierny vzostup z 96,3% na 96,8%.
 - V zaočkovanosti v ročníku **2009** proti DTaP-IPV bol zaznamenaný mierny vzostup z 96,3% na 96,9%, ale pokles v ročníku **2002** z 96,5% na 95,5%.
3. V kontrolovanom období od 1.9.2015 – 31.8.2016 v porovnaní s rokom 2015 klesol počet dočasných kontraindikácií (zo 6 na 4 prípadov) ale stúpol počet trvalých kontraindikácií (z 12 na 26 prípadov).
4. Pri kontrole uchovávaní vakcín v ambulanciách neboli zistené žiadne nedostatky.

MUDr. Terézia Konevičová, MPH
regionálna hygienička